

הכנסת העשרים-וחמש מושב שלישי

פרוטוקול מס' 226
מישיבת ועדת העלייה, הקליטה והתפוצות
יום שלישי, י"ח בחשוון התשפ"ה (19 בנובמבר 2024), שעה 11:00

סדר היום:

תמיכת משרדי ממשלה בעמותות שמטפלות ומסייעות לחיילים בודדים

נכחו:

חברי הוועדה:

עודד פורר – היו"ר

מוזמנים:

–	רן קלדרון	מנהל תחום צה"ל ותפקידים מיוחדים, משרד העלייה והקליטה
–	מרדכי בטניק	מנכ"ל עמותת 'חייל אל חייל'
–	ישראל ברנר	דובר עמותת 'חייל אל חייל'
–	ליאורה רובינשטיין	מנכ"לית המרכז לחיילים בודדים ע"ש מייקל לוין
–	דניאל אהרון	מנכ"ל ומייסד עמותת 'אח גדול למען חיילים בודדים'
–	דב ליפמן	מנכ"ל עמותת 'יד לעולים', חכ"ל
–	אהרון קורץ	מנכ"ל עמותת 'עושי חיל'
–	יעל ביאלר רחמים	מנכ"לית עמותת 'פלוגת בית'
–	מרדכי אריה דסקל	פעיל למען יוצאי המגזר החרדי
–	הילה סולימני	מנהלת תוכנית 'כנפיים' ופורום ארגוני החיילים הבודדים

משתתפים באמצעים מקוונים:

- עירית דרוינסקי – עוזר בכיר לתיאום, אגף חיילים משוחררים, משרד הביטחון

ייעוץ משפטי:

אלי מור שבילי

מנהלת הוועדה:

שלומית אבינח

רישום פרלמנטרי:

סמדר לביא, חבר תרגומים

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

תמיכת משרדי ממשלה בעמותות שמטפלות ומסייעות לחיילים בודדים**היו"ר עודד פורר:**

אני מתכבד לפתוח את ישיבת ועדת העלייה, הקליטה והתפוצות, היום ה-19 בנובמבר 2024, י"ח בחשוון תשפ"ה. אנחנו נמצאים 410 ימים מאז טבח שמיני עצרת, 101 חטופות וחטופים עדיין נמצאים במנהרות החמאס. ביקשתי לקיים דיון על תמיכת משרדי הממשלה בעמותות שמסייעות ומטפלות בחיילים בודדים.

לפני כן אני כן רוצה להזכיר בפתח הישיבה את רב סמל במילואים סנטיאגו עובדיה, לוחם סיירת נח"ל שעלה לארץ כחייל בודד עם אחיו מוונצואלה. סנטיאגו הגיע לישראל במרץ 2017 כדי להתגייס לצה"ל מתוך ציונות ואהבת הארץ, הוא נפצע, חזר למסלול הלוחמה עד שהשתחרר. בשנים האחרונות הוא למד תקשורת, סנטיאגו חזר לישראל כדי להילחם ב-7 באוקטובר, הוא נלחם ברצועת עזה שישה חודשים ברצף מאז ה-7 באוקטובר ולאחר מכן גם חזר לסבב נוסף. חבריו לסיירת סיפרו כי בזמן הלחימה הוא גייס במאמצים רבים ציוד עבור החברים שלו כדי לסייע להם ככל שיוכל. לצערנו הוא אותר ללא רוח חיים בדירתו ונטמן ברמת גן ב-4 בנובמבר 2024, יהי זכרו ברוך.

החיילים הבודדים בסדיר ובמילואים מתמודדים עם מציאות מורכבת בעת המלחמה. מעבר לקשיים שיש לכל החיילים המשרתים להם יש קושי של ריחוק מההורים, היעדר יכולת לבקר ולהיפגש איתם ובגלל מחירי הטיסות הגבוהים והיעדר טיסות אז המצב הזה הולך ומחמיר. בתקופת המלחמה ראינו את הבעיות אלה צפות באופן הרבה יותר נרחב מהסיבה הפשוטה, שיש הרבה מאוד חיילים בודדים ששירתו כחיילים בודדים, השתחררו והתגייסו מחדש כמילואימניקים.

כמילואימניקים הם כבר לא חיילים בודדים, זה גם הדיון הבא שאנחנו נדבר לגבי ההגדרה שלהם, אבל בתוך כך הגופים המרכזיים שבסופו של יום הם הכתובת של אותם חיילים זה כל מיני עמותות. חלק נכבד מהעמותות האלה מופעלות עם הרבה מאוד מתנדבים מקרב חבריה שהיו חיילים בודדים ושהיו עולים. על הבעיות של אותן עמותות דובר בדיון שקיימתי כאן ביום העלייה. אני ביקשתי לקיים את הדיון הזה כדי לבדוק מהו אופי התמיכה בעמותות, מה הם סכומי הסיוע ואופן הסיוע ומה ההיקף שניתן על ידי הממשלה.

מההתייחסות של משרד העלייה והקליטה לקראת הדיון, היקף תקציב המשרד בסעיף התמיכות, כלל סעיף התמיכות של משרד העלייה והקליטה בעמותות מגיע לסכום של 3 מיליון שקלים שלמים. כשאנחנו מחלקים את זה אז מיצוי זכויות זה 1.232 מיליון, הכרת אתרי מורשת זה 300,000 שקלים, קידום מנהיגות לבני נוער 770,000 שקלים וקליטה בקהילה לקשישים 680,000 שקלים.

בהתקשרויות, שזה אירוע יותר משמעותי, אבל כאן יש התקשרות עם מיזם משותף, עם 'כנפיים', הסוכנות פלוס מיראז', בודדים בשירות ובשחרור, בהיקף של 3.5 מיליון ו-1 מיליון. מי נותן את ה-3.5 ומי נותן את המיליון?

רו קלדרון:

3.5 זה כולם ביחד, החלק של המשרד זה 1 מיליון.

היו"ר עודד פורר:

מה זה כולם ביחד?

רו קלדרון:

יחד עם מיראז' והסוכנות.

היו"ר עודד פורר:

אז מגזר שלישי 3.5 מיליון, מדינה 1 מיליון. ב-2023 אושרו תמיכות עבור שנת עבודה 2024 בהיקף של 300,000 שקלים. בתחום מיצוי זכויות 120,000 שקל לעמותות 'אח גדולי', 148,000 שקלים למייק לוין ו-20,000 שקלים לעמותת הראל בתחום אתרי מורשת ישראל. מה זאת אומרת אושרו ב-2023 עבור 2024?

רו קלדרון:

זה אישורים ל-2024.

היו"ר עודד פורר:

זה מתוך תקציב 2023? זה עודפים?

רו קלדרון:

לא, זה האישורים ל-2024, הם מאושרים ב-2023.

היו"ר עודד פורר:

יש תקציב לשנת 2023.

רו קלדרון:

זה של 2024.

היו"ר עודד פורר:

כל מה שאישרתם ל-2024 זה 300,000 שקלים?

רו קלדרון:

אלה הדרישות שהיו.

היו"ר עודד פורר:

זאת אומרת שב-2023 היה 3 מיליון וכרגע זה 300,000?

רו קלדרון:

לפי מה שאני מבין ה-3 מיליון זה לכל השנה הזאת, מתוכם 300,000 היה לאותן עמותות שמתעסקות עם חיילים בודדים.

היו"ר עודד פורר:

זאת אומרת בתוך ה-3 מיליון יש 300,000 שקלים בלבד שמוקצים לעמותות שמתעסקות עם חיילים בודדים, אבל גם כאן זה בתחומים ספציפיים. זאת אומרת זה בתחום מיצוי זכויות, לא בתחומים אחרים.

רו קלדרון:

התחום השני זה מורשת ישראל ועמותת הראל שהם עושים סופי שבוע לחיילים בודדים אצלם ומכאן הבקשה שלהם.

היו"ר עודד פורר:

בבקשה, מי רוצה לדבר?

ליאורה רובינשטיין:

אני רוצה לדבר על התמיכות. אנחנו באמת אחרי הרבה זמן הגשנו, היה ניסיון להגיש בשנה שעברה בעת המלחמה תמיכה למשרד העלייה והקליטה. אני יכולה לומר שהמורכבות בהגשת התמיכות היא בלתי

אפשרית. יתרה מזאת, אמנם יושב פה ידידי היקר רן קלדרון ואני מודה שזו הייתה טעות שלנו כעמותה, אנחנו הגשנו תמיכה ועם כל התקלה שם שהכנסנו לתוך התמיכה של העלייה גם את המח"לניקים ואז הסתבר שזה לא קשור, מח"ל זה מח"ל והם לא נחשבים עולים בהגדרה ולכן זה הוריד לי את כמות המלווים באופן מאוד משמעותי. היכולת שלי לקבל תמיכה ממשרד הקליטה הייתה כמעט אפסית ונאלצתי להחזיר את הכסף, בצדק, לא עמדתי בקריטריונים, אבל אני חושבת שזה מעוות, כי אני באמת מלווה כל כך הרבה עולים, חיילים שהם עולים.

היו"ר עודד פורר:

תספרי קצת על הפעילות של העמותה.

ליאורה רובינשטיין:

עמותת מייקל לוין מלווה עולים וישראלים ואת חסרי העורף, יש לה שתי תוכניות מרכזיות, שזו הייחודיות שלה, גם עולים וגם ישראלים. היא מלווה אותם ברצף של כמעט עשור, לפני השירות, בזמן שהם מגיעים לארץ, או הישראלים טרום הגיוס שלהם, בשירות הצבאי וחמש שנים מהיום שהם משתחררים, זאת אומרת כל תקופת השחרור ששם אנחנו מבינים שזה הבור הכי גדול של שתי האוכלוסיות, גם של העולים וגם של הישראלים.

המענים שלנו הם בשלושה תחומים. האחד זה תחום הדיור. יש לנו שישה בתים, ארבעה בירושלים, שניים באזור המרכז, שגרים שם חיילים בודדים בזמן השירות, לוחמים בעיקרם, או תומכי לחימה שמגיעים אחת לשבוע מתוך הבנה שרק בסופי שבוע אנחנו רוצים לתת את המענה המקסימלי בתוך הבית ולא לאורך היוםמויות שלהם, כי יש לזה הוצאות מאוד גדולות. אנחנו נותנים ליווי וייעוץ אחד על אחד. יש לי רכזים שהם גם עובדים סוציאליים, הם גם רכזי עולים שקולטים בסוף כל אחד באמת פנים מול פנים.

היו"ר עודד פורר:

את יכולה לתת קצת מספרים? בכמה עולים אתם מטפלים בשנה? כמה רכזים יש לך?

ליאורה רובינשטיין:

יש לי שבעה רכזים של ישראלים ועולים, אנחנו מלווים בשנה מעל 700 חיילים בודדים בשירות, רק בשירות, ישראלים ועולים. אני מאמינה שזה סדר גודל של מחצית, 40-60.

היו"ר עודד פורר:

וכשאת אומרת מלווים, מה כולל הליווי?

ליאורה רובינשטיין:

מלווים זה קליטה לאינטיק, אחד על אחד, בפגישה שיכולה לקחת שעה ויכולה לקחת גם שעה וחצי, הבנה מאיפה מגיע הצעיר או הצעירה, מה הצרכים שלהם, מה דורש הליווי שלהם, האם הם צריכים עכשיו עזרה בתהליך הגיוס מול מיטב, לשכות הגיוס וכו', האם הם צריכים ביטול פטור כזה או אחר.

היו"ר עודד פורר:

מה זה הבתים?

ליאורה רובינשטיין:

הבתים שאנחנו נותנים זה בתים לכל דבר. אתה מוזמן לבקר אצלנו, יש לנו בית גדול בבית הכרם של 50 חיילים וחיילות, עולים וישראלים, שגרים שם. יש לנו בית בשכונה ארנונה, מחר אנחנו מכניסים שם ספר תורה.

היו"ר עודד פורר:

זאת אומרת, זה מעבר לליווי, אתם נותנים גם מגורים בעצם.

ליאורה רובינשטיין:

אנחנו נותנים מגורים. אמרתי, מענה אחד זה ליווי וייעוץ, מענה שני זה דיור ומענה שלישי זה קהילה. יש לנו מועדונים בתל אביב, בירושלים ובבאר שבע שאליהם יכולים להגיע הצעירים בכל שעות היום, לאכול, לשנות, לראות את הצוות, להיפגש.

היו"ר עודד פורר:

כמה יש לכם בדיור?

ליאורה רובינשטיין:

150 חיילים סך הכול בבתים.

היו"ר עודד פורר:

מה תקציב העמותה?

ליאורה רובינשטיין:

8.5 מיליון.

היו"ר עודד פורר:

כמה כסף מגיע מהמדינה?

ליאורה רובינשטיין:

קיבלתי 30,000 שקל ממשרד הביטחון השנה, אם זה עוזר למישהו. אני אומרת לך, הזמן שאני מתעסקת כמנכ"לית וצוות גיוס משאבים שלי בתמיכות האלה, בכתיבה שלהם, באיסוף של החומר וכו', אני משלמת יותר מאשר מה שאני מקבלת בסופו של דבר. פשוט הקריטריונים הם כאלה כמעט בלתי אפשריים, צריך לראות איך מפשטים אותם ועוזרים באמת.

הילה סולימני:

אני אדבר בכובע של מנהלת פורום ארגוני החיילים הבודדים שהוקם כאן ב-2016, מהוועדה הזו, ואני רק אזכיר שאנחנו כל פעם רוצים לא לדבר רק על העולים, למרות שזה ועדת עלייה וקליטה, גם חסרי העורף שיש אצלם פער אפילו קצת יותר גדול וגם להזכיר אותם באותה נשימה, גם בדיון הבא וגם פה עכשיו.

היו"ר עודד פורר:

ברור, מבחינתי חייל בודד הוא חייל בודד.

מרדכי אריה דסקל:

מבחינת התקציב זה לא.

היו"ר עודד פורר:

אני מבין, אני יודע שיש משרד העלייה ויש משרד הרווחה. יש לי בעיה, אני מסתכל על ממשלת ישראל כאחת, זה לא מעניין אותי שיש משרד קליטה. 38 שרים, מה זה אכפת לי בכלל? זה שמשרד

התפוצות היה מחלקה במשרד החוץ זו בעיה שלהם, שילמדו את הדרך להתנהל. התפקיד שלנו הוא לדאוג שיהיה מענה לחיילים הבוודדים ואם משרדי הממשלה לא יודעים לדבר, אז צריך לקנות להם שיחון.

דניאל אהרון:

אנחנו עוסקים בחיבור לכל חייל בודד, מלווה אישי שהיה חייל בודד. בשיטה הזאת אנחנו מפעילים 500 מתנדבים שהם למעשה סטודנטים בודדים שמלווים את החיילים הבוודדים במהלך השירות בהקשרים של הצבא ומחוץ לצבא.

בהקשר של התמיכות, אנחנו מקבלים תמיכות ממשרד הקליטה, משהו כמו חמש-שש שנים ברציפות כבר בהיקפים של 50,000 שקלים עד 250,000 שקלים, זה תלוי גם בהגשות של העמותות האחרות וכל החישובים שיש. יחד עם זאת משרדים אחרים שיכול להיות שכן מתבקש שהם יתמכו בתחום הזה, כמו משרד הביטחון, זה משהו שאף פעם לא הצלחתי.

היו"ר עודד פורר:

אתם מקבלים מעוד משרדים?

דניאל אהרון:

לא, רק ממשרד הקליטה.

היו"ר עודד פורר:

מה התקציב של העמותה?

דניאל אהרון:

3.5 מיליון שקלים. כלומר תקציבי הממשלה הם בערך 5%, מה שמצריך מאיתנו כמובן לחפש את התקציבים אצל תורמים פרטיים ועבודה רבה מאוד על נושא של גיוס כספים.

יש עוד נושא של האפוטרופוס הכללי, יש מדי פעם קולות קוראים, אבל לא ראיתי נושא של חיילים בודדים אף פעם, שזה אולי גם קשור לנושא הממשלתי.

ליאורה רובינשטיין:

אני רוצה לחזק שמבחינת הצוות במשרד הקליטה, הם ממש התאמצו, הם נפגשו איתנו באופן אישי וניסו לראות ולעזור, פשוט הכללים הם כאלה מטורפים שהם כמעט בלתי אפשריים. אם באמת רוצים לעזור לאנשים בשטח ולא להגיד שיש תקציב אבל הוא לא מגיע כי אתם לא עומדים בקריטריונים, אז צריך לנסות לחשוב איך עושים את זה קצת יותר ידידותי כדי שאנחנו נוכל בסוף לראות את הכסף.

כשאני הולכת לתורמים ואני אומרת להם שיש לי 8.5 מיליון לגייס ואני אומרת להם שמדינת ישראל בסוף לעמותה כזו גדולה לא נותנת כלום או נותנת 30,000 שקל יש לי בעיה, במיוחד מול התורמים בחו"ל שמסתכלים עליי ואומרים לי: רגע, את רוצה שהכול אנחנו ניתן לך? איפה העזרה של המדינה?

היו"ר עודד פורר:

כן. משהו רוצה להתייחס לפני הממשלה?

דב ליפמן:

אני לא פה כעמותה שמבקשת כסף בשביל מה שאנחנו עושים לחיילים בודדים, אבל אולי במקום שאול אני יכול להעיד שכל העמותות האלה, חיילים בודדים לא היו יכולים לשרוד פה בלי התמיכה שהם נותנים וכל הדרישות של הבירוקרטיה וכללים וכל המידע ועמוד אחרי עמוד, זה מאוד מאוד קשה. וגם יש דברים, כמו הבתים וכל זה, לא יכולים לתת ערך למה שהם נותנים.

אני חושב שכממשלה צריכים להסתכל על העמותות האלה, זה לא רק זה פלוס זה פלוס זה, אלא לחשוב בגדול מה הם נותנים לחיילים בודדים ולתת להם מה שמגיע להם. כל העמותות שעוזרים להם במחשבה של הערך שנותנים לכל הדבר הזה שנקרא חיילים בודדים בלי כל הבירוקרטיה, בלי כל הכללים, כי זה מאוד קשה להם. וזה לא פייר, כי הם באמת הסיבה שחיילים בודדים מצליחים פה.

היו"ר עודד פורר:

רצית להתייחס? תציג את עצמך.

מרדכי אריה דסקל:

אני פעיל בתחום של יוצאי המגזר החרדי שמתגייסים, אני כרגע לא עובד בשום עמותה בשום מקום, באופן עצמאי. אני אישית גם הייתי חייל בודד, כמעט כל עמותה פגשתי במהלך הדרך. התקציב לחיילים בודדים, בעיקר חסרי עורף משפחתי, אבל הסיפור כאן שחלק מפוזר בכל מיני משרדי ממשלה כאלה ואחרים, זה קצת בעייתי, כי חלק במשרד הביטחון, חלק במשרד הרווחה, חלק משרד העלייה, זה לא ריאלי. צריך להסתכל, לא רק הוועדה הזאת צריכה להסתכל, אלא הממשלה צריכה להסתכל על חיילים בודדים כגוף אחד ושהיא תעשה את הביזנס שלה מאיפה היא לוקחת את התקציב, לא העמותות.

מרדכי בטניק:

אנחנו גם עמותה שמתעסקת עם חיילים בודדים, אני התחלתי פעולות בכלל כשהייתי חייל בודד לפני 15 שנה, ב-2009, התחלתי עם ארוחת שבת בשבילי ובשביל כמה חברים וזה התפתח היום לעמותה שדואגת למאות חיילים בודדים בשנה, גם לפני, גם תוך כדי וגם אחרי צבא. יש לנו פה קהילה של כמה מאות חיילים שנשארו בארץ ואנחנו עוזרים להם, תומכים בהם להישאר פה ולמצוא עבודה, להגיע ללימודים.

אנחנו אף פעם לא ביקשנו תקציבים כי אני גם חוצניק ואני גם פחות מבין, וכמו שהיא אמרה, הבירוקרטיה פה היא מעל הראש שלי, אני מסתכל על זה ואני כזה לא בשבילי. ברוך ה' הצלחנו לגייס כספים מחו"ל ואנחנו סומכים על תורמים מחו"ל עד היום.

היו"ר עודד פורר:

מה התקציב שאתם מנהלים?

מרדכי בטניק:

ב-2023 היה 5 מיליון ומשהו, השנה כבר גייסנו יותר מ-7 מיליון ואנחנו משתדלים לעזור כמה שיותר. כרגע אנחנו מחפשים בניין בכדי להכניס את החיילים ולתת להם מקום קצת יותר מכובד להגיע. כרגע אנחנו משתמשים במשרדים קטנים ברחוב בצלאל. בעזרת ה' בעיקרון אני בחיים לא הגשתי טפסים כי אני פחות מכיר בזה.

היו"ר עודד פורר:

אם היית מגיש, שמעת, אתה יכול להגיע לסכומים של 50,000 שקל אפילו. זה דרמה.

רו קלדרון:

אני יכול לסגור על הסכומים. שני דברים שאני יכול להגיד בעניין הזה. אחת, התמיכות צריכות לעמוד במבחנים ששמים, לדוגמה גם באירוע של מייקל לוי, עם כל הרצון, 150,000 שקל שהיו מוקצים, בסוף אם זה לא עומד במבחן העולים שנמצאים באותן עמותות, כי הן עוסקות, בצדק, גם בחיילים חסרי עורף, אבל במבחנים שמולם הם היו צריכים לעמוד הם לא עמדו. זאת הסוגיה למה בסוף הסכומים יכולים לרדת למקום הזה. הדבר השני, אני יודע שנעשית עבודה במשרד אצלנו לקראת 2025, כדי להקל במבחנים בכלל בנושא התמיכות. זה אני יודע באופן כללי להגיד.

היו"ר עודד פורר:

בתקציב של 3 מיליון, כמה עמותות נהנות מהתקציב הזה?

רו סלדרון:

יש לי פה רשימות ארוכות של עשרות.

היו"ר עודד פורר:

אתה יכול להביא לי את זה, בבקשה? זה 2023?

רו סלדרון:

כן. כל עמוד זה תחום שהגישו.

היו"ר עודד פורר:

יש לך פה את הקריטריונים?

רו סלדרון:

לא, אין לי אותם.

שלומית אבינח:

אני רוצה לצורך הפרוטוקול להגיד שאני ביקשתי נציג משרד הקליטה שרלוונטי לכל נושא התמיכות, איך מגישים ואופן הבקשה, ושלחנו גם בקשת מידע. לא נשלח הנציג הרלוונטי, אמרו לי שרן יודע לענות על כל שאלה.

רו סלדרון:

יודע לענות על כל השאלות שנרשמו בדיון.

שלומית אבינח:

זה לא קשור לכל המהלך של התמיכות.

היו"ר עודד פורר:

מה סך התמיכה שאתם מעניקים לעמותות של חיילים בודדים?

רו סלדרון:

משרד הקליטה, בערך 300,000. אלו לפחות התמיכות שאושרו.

היו"ר עודד פורר:

יש פה 120,000 ב'אח גדולי', יש פה 150,000 למייקל לוין, אני מניח שה-150 כולל את המח"ל? מזה לקחו?

ליאורה רובינשטיין:

אני צריכה להחזיר את הכסף, זה לא רלוונטי. כל התמיכה הזאת תחזור למשרד הקליטה.

היו"ר עודד פורר:

בעצם נתנו פה 144,000 לנושא הזה.

היו"ר עודד פורר:

ממלכת התורה והחינוך 99,770 שקל, אקשיבה לילדי ישראל בית שמש 80,830, יעקב ובניו הפצת יהדות וחסידות 209,192. אני עובר על הגדולים.

רו סלדרון:

מוזר לי הדבר הזה כי - - -

היו"ר עודד פורר:

זה מהרשימה שלך, לא שלי. לא אני עשיתי את הרשימה.

רו סלדרון:

לא, זה בסדר, הרשימה מצוינת, הפנייה הייתה ל-150 עמותות וארגונים, לא לאחד ולא לשניים, בדיוור ישיר, חוץ מזה זה מתפרסם באתר של המשרד, חוץ מזה זה מתפרסם בעיתונים.

היו"ר עודד פורר:

אבל אני רוצה להבין את הקריטריונים.

רו סלדרון:

בוא נלך לנקודה שאני יודע לענות כי אני הולך לפי השאלות, בסוף מייקל לוי, ליאורה הציגה לך מצוין איפה הבעיה. היא דואגת לאנשי מח"ל, חיילי מח"ל הם לא עולים.

היו"ר עודד פורר:

היא דואגת גם לחיילי המח"ל.

רו סלדרון:

ולכן במספרים - - -

היו"ר עודד פורר:

בתוך תקציב של 8 מיליון שקלים של -

ליאורה רובינשטיין:

בשנה הבאה זה יהיה 10 מיליון.

היו"ר עודד פורר:

10 מיליון שקלים, אני מניח שמוקדש שם סדר גודל של לא יותר מ-30% למח"ל, או 40%, אני לא חושב שהם הרוב המכריע. זו קבוצה יחסית לא גדולה בקרב החיילים הבודדים. עדיין גוף בסדר גודל של מייקל לוי שאוסף תרומות ב-8-10 מיליון שקלים לתחום שהוא דרמה עבור מדינת ישראל, בטח בקרב העולים, בטח כשאנחנו מדברים על מילואימניקים עולים. מילואימניק שהוא עולה אתם מסייעים לו?

ליאורה רובינשטיין:

בוודאי.

היו"ר עודד פורר:

אין פה הלימה. הסיפור הוא, יש פה שתי סוגיות מבחינת משרד הקליטה, הראשונה היא ההיקף התקציבי, לחלק 3 מיליון שקל - - -

יעל ביאלר רחמים:

זה 500 שקל לחייל בודד.

היו"ר עודד פורר:

זה בדיחה. זה לא 3 מיליון שקל לחיילים בודדים.

יעל ביאלר רחמים:

לא, אני אומרת סתם, כשעושים את הפרופורציות.

היו"ר עודד פורר:

לחיילים בודדים הם לא חילקו. אם עשית 500 שקל לחייל בודד, זה 50 שקל לחייל בודד. משרד הקליטה תמך בעמותות לחיילים בודדים ב-50 שקל לחייל בודד לפני שעמותת מייקל לוי החזירה את הכסף. אחרי שהיא תחזיר זה יהיה קצת פחות. אני אומר, גם הסכום הכללי לתמיכה בעמותות.

יש הרבה דברים שלא קשורים לחיילים בודדים שעמותות עושות, אני לא סתם רציתי שארגוני עולים יהיו פה, זה קול סנטרים, זה קשר, נניח הפדרציה של דרום אפריקה מקבלת סכום יפה כפדרציה של 105,000 שקלים כי היא גם עושה פעילות מאוד משמעותית, השאלה היא בסוף בקריטריונים ועל מה מחלקים.

אז אחת, המשרד חייב להגדיל את הסכום. בלי לפגוע, תסגרו תחומים מסוימים במשרד, לא סביר שבתוך תקציב של קרוב ל-2 מיליארד שקל, להערכתי זה תקציב המשרד, תומכים ב-3 מיליון שקל במגזר שלישי. לא סביר שבתוך התמיכה של המגזר השלישי לא מחלקים את זה לתחומים שהמשרד אומר שהם חשובים לו מאוד. חיילים בודדים, יכול להיות שאתם לא מגדירים אותו כתחום חשוב, בעיניי זה דרמה.

רו קלדרון:

יש עשרות מיליונים.

היו"ר עודד פורר:

מה עשרות מיליונים?

רו קלדרון:

מוקצים לחיילים בודדים, בלי שום קשר. כל התוכניות שנעשות מסביב, הקול קורא, אנחנו מדברים על משהו מאוד ספציפי שזה תמיכות, שזה העמותות שמגישות. אם הם לא עומדות במבחנים הם לא יקבלו, זה חוק.

היו"ר עודד פורר:

בוא תתאר את עשרות המיליונים לחיילים הבודדים.

רו קלדרון:

רק לדבר למשל על עולים, נסתכל אפילו רק על אוכלוסיות ייחודיות שאנחנו מתעסקים איתן, יוצאי אתיופיה, רק אירוע כזה שכל חודש - - -

היו"ר עודד פורר:

לא, בוא נדבר על חיילים בודדים.

רו סלדרון:

זה על חיילים בודדים.

היו"ר עודד פורר:

לא על חיילים בודדים בני מנשה כי לבני המנשה יש תוכנית מיוחדת.

רו סלדרון:

חיילים בודדים שמקבלים כל חודש, אנחנו מעבירים בסביבות 3,200 שקל לחיילים בודדים, כל חודש 540 שקל לסיוע. מהתקציב של המשרד עכשיו נעשתה רפורמה בעניין של שכר הדירה מכספים שהיו מוקצים לעולים, הסכומים הולכים לעלות מ-400 שקל ל-750 שקל סיוע בשכר דירה כל חודש. בעמותת 'כנפיים' בשיתוף פעולה שאנחנו עושים זה מיליונים, בעבודה של ליווי, של קבוצות, שלפני, שאחרי. אלה תוכניות אדירות של מיליונים. רק הכסף הזה ל-3,500 כפול 12 חודשים זה למעלה מ-4,000 ראשים של חיילים שאנחנו נוגעים בהם בשנה כחיילים בודדים בסיועים שהם מקבלים. זה לא סכומים קטנים.

שלומית אבינח:

גם הבודדים וגם המילואימניקים?

היו"ר עודד פורר:

לא, הבודדים בסדיר.

רו סלדרון:

לא, אני מדבר רק בסדיר. יש כאן מיליונים. רק חיילים בודדים זה 60 מיליון, זה סכומי עתק, זה לא כספים קטנים. פה מדובר בעמותות, במה שהן מגישות, אחרי שפונים ל-150, אם אלה הקבוצות שהגישו ועמדו במבחנים ובסוף - - -

היו"ר עודד פורר:

אחד הדברים שאתם צריכים להבין זה שיכול להיות שהמבחנים מנותקים קצת מהמציאות. אם המבחנים מנותקים מהמציאות אז אני יכול לעשות מכרז לבנייה של כביש ולרשום שאני רוצה שמישהו יסלול לי את הכביש הזה בעשרה שקלים. כנראה שאף אחד לא יגיש ואז אני אגיד: תראה, אף אחד לא הגיש. מי יגיש לסלול כביש ב-10 שקלים כשזה עולה מיליון?

רו סלדרון:

הבנתי, זה דיון נפרד.

היו"ר עודד פורר:

זה לא שאתה לא, להיפך, דווקא אתה כן, כי מי שצריך לעצב את הקריטריונים זה גורמי המקצוע, הגורמים המשפטיים אמורים בסוף רק לעבוד על הניסוחים.

רו סלדרון:

לא, זה באמת אני לא יודע לענות.

היו"ר עודד פורר:

זה מה שביקשנו, זה הדיון, הדיון הוא על זה.

שלומית אבינח:

נמצאת עירית דרוינסקי ממשד הביטחון.

היו"ר עודד פורר:

עירית, שלום. את יכולה לתאר לנו בכמה תמיכות אתם תומכים בעמותות של חיילים בודדים?

עירית דרוינסקי:

אני אפתח ברקע כדי לצלול פנימה. כמו שאתם בוודאי יודעים, משרד הביטחון, האגף והקרן לחיילים משוחררים במשרד הביטחון קולטים כ-70,000 חיילים משוחררים מצה"ל ומשירות לאומי מדי שנה ובתוך הקבוצה אנחנו סימנו שתי אוכלוסיות במיקוד. האחת זו אוכלוסייה שבוודאי בימים אלה ברור לכולנו למה היא במיקוד, וזה הלוחמים והלוחמות, אני לא צריכה להרחיב פה בימים אלה למה זה כל כך חשוב, והאוכלוסייה השנייה זה האוכלוסיות הייחודיות שהחיילים הבודדים זה הנדבך הכי גדול בהם.

אני אעשה סקירה, חיילים בודדים, יש לנו כ-2,600 חיילים בודדים בשנה, מתוכם עולים זה בערך כ-1,000 איש. כמו שאתם בוודאי יודעים, האגף והקרן לחיילים משוחררים שהוקמה מתוקף חוק לחיילים משוחררים מאפשרת הרבה דברים נוספים מעבר לתמיכות, מכינות קדם אקדמיות, הנדסאים, לימודים עם הכשרות מקצועיות, 'ממדים ללימודים', שהיה לאחרונה הרבה על הפרק, ובנוסף לתקציב הקרן יש גם תקציב תפעולי של האגף שמשמש לכל האדמיניסטרציה שאנחנו נדרשים אליה, שזה בסביבות 2.7 מיליארד שקל בשנה.

היו"ר עודד פורר:

לא הבנתי, 2.7 מיליארד שקל בשנה?

עירית דרוינסקי:

מיליון שקל בשנה. קיים במשרד הביטחון מבחן תמיכות שמאושר על ידי שר הביטחון והוא כולו לסיוע לחיילים בודדים. מבחן התמיכות השנה, ב-2024, מסתכם בכ-300,000 שקל בשנה.

היו"ר עודד פורר:

זאת אומרת שתמכתם בסך הכול בתקציב של 300,000 שקל בשנת 2024?

עירית דרוינסקי:

נכון.

היו"ר עודד פורר:

אני באמת אומר, גם מבחינת תפעול שלכם וגם מבחינת התפעול של העמותות, חבל על הכסף. כמה עמותות קיבלו תקציב?

עירית דרוינסקי:

חמש, זה חמש המכינות שעמדו בקריטריונים.

היו"ר עודד פורר:

מכינות קדם צבאיות?

עיריית דרוינסקי:

לא, זה נצח יהודה, הבסיס של מייקל לוי, המרכז לחיילים בודדים של מייקל לוי, יד לציון ועושי חיל.

היו"ר עודד פורר:

על איזה פעילות הם קיבלו תמיכות?

עיריית דרוינסקי:

נצח יהודה קיבלו על החלק של החרדים.

היו"ר עודד פורר:

מה הפעילות שבגינה בתקנות התמיכות אתה צריך לעשות כדי לקבל תמיכות?

עיריית דרוינסקי:

אין לי בפניי פה את הקריטריונים, אבל מתפרסמים כל שנה, בתחילת שנה, באתר של משרד הביטחון.

היו"ר עודד פורר:

אבל בשביל זה אנחנו מקיימים ועדה. אם הייתי רוצה להיכנס לאתר של משרד הביטחון ולהתחיל לבחון אותו, נושא חוקר לעניין הזה, אבל בשביל זה מקיימים ועדה, הוועדה היא על תמיכות בעמותות, זו השאלה.

עיריית דרוינסקי:

זה בעיקר מתייחס לקריטריונים של העצמה וליווי, אבל להגיד לך בדיוק כרגע מה הקריטריונים, אני כרגע לא יודעת לענות לך על זה.

היו"ר עודד פורר:

את רוצה להוסיף עוד משהו?

עיריית דרוינסקי:

לא, תודה.

היו"ר עודד פורר:

מישהו פה רוצה להוסיף משהו לפני שאני מסכם?

הילה סולימני:

אני אחזור על עצמי, אני חושבת שאנחנו צריכים, אדוני היו"ר, ליחד מפגש כזה עם משרד הרווחה שהם אמונים על חסרי העורף המשפחתי, שם יושבת תוכנית 'יתד'. אני אגיד את זה גם לפרוטוקול, אני אקבל על הראש בסוף, כל פעם שאני פותחת את תוכנית 'יתד' אני מקבלת אחרי זה טלפונים למה נתתי ביקורת, כן, חסרי העורף יושבים שם. הם אפילו לא בגזרת הניהול שלי ואני אומרת לך שהם - - -

היו"ר עודד פורר:

מה התקציב של תוכנית 'יתד'?

הילה סולימני:

זה לא אני יכולה לתת, זה משרד הרווחה.

ליאורה רובינשטיין:

היא הרבה מאוד כסף שגם אנחנו לא רואים אותו.

הילה סולימני:

והם צריכים לשבת כאן כי לחסרי העורף אין אף אחד, גם לא מעבר למדינה, לא בארה"ב, לא בוונצואלה, אף אחד. אני אגיד לך ציטוט שאולי קשור גם לוועדה הבאה של מילואימניק בודד, שהוא גם אמר לי את זה כשהוא היה בסדיר, לוחם בצנחנים: אני מעדיף לסגור במקום החברים שלי שיש להם משפחה שאם יקרה משהו אז יקרה לי, כי הוא גם יתום וגם עולה, אז שיקרה לי משהו. הם צריכים לשבת פה בסוף. אנחנו מדברים עם עלייה וקליטה שהם מאוד רתומים לזה, ואתה גם היית חלק אז אתה יודע, אבל בסוף חסרי העורף נשארים בוואקום הזה.

ליאורה רובינשטיין:

מחזקת את הילה.

היו"ר עודד פורר:

אני רוצה לסכם את הדיון. ראשית, ממשלת ישראל חייבת להגדיר גורם אחד שאחראי על תכלול כל התמיכה בחיילים הבודדים, העולים וחסרי העורף המשפחתי. גם אם מספר משרדי הממשלה נוגעים בדבר, עדיין צריך להיות גורם אחד שמתכלל. הוא לא מוגדר, אין כזה היום.

שתיים, המגזר השלישי לא מקבל כמעט שום תמיכה מהמדינה בעוד הוא מבצע פעילות בעשרות מיליוני שקלים לטובת החיילים הבודדים וחסרי העורף המשפחתי. הקריטריונים או התבחינים של משרדי הממשלה מסורבלים ומנותקים מהצרכים באופן שמונע מהגופים הרלוונטיים ליהנות מהתמיכה אפילו המועטה.

העובדה שתקציב משרד הקליטה לתמיכות בעמותות באופן כללי, בסך הכול, לא רק בחיילים בודדים, הוא רק 3 מיליון שקלים מצביעה על כך שיש ניתוק מהמגזר השלישי, והעובדה שמשרד הביטחון מקצה תקציב של 300,000 שקלים לתמיכה בעמותות של חיילים בודדים היא מביכה. פשוט עדיף לא לפרסם, עלויות הפרסום והתפעול של תקנות תמיכה ב-300,000 שקל, הזמן שמושקע בעניין הזה לא שווה את התקציב שניתן.

מכיוון שהדיון הזה לא מיצה את עצמו כי לא הגיעו כל הגורמים הרלוונטיים לעניין אני מבקש לזמן דיון נוסף שעוסק בחיילים בודדים עולים וחסרי עורף משפחתי, אני מבקש להזמין את משרד הרווחה, את כל מי שעוסק בתוכנית 'יתד' לדיון הזה.

הילה סולימני:

תקציב של מעל 77 מיליון.

היו"ר עודד פורר:

אני רוצה שהם יבואו לפה להציג. אני רוצה שבמשרד הקליטה יגיע מי שאחראי על התבחינים לעמותות ועל חלוקת התמיכות. לדעתי יש מישהו שאחראי על תמיכות, במשרד, נכון?

רוקלדרון:

יש.

היו"ר עודד פורר:

הוא צריך להגיע לכאן.

דניאל אהרון:

חשוב שיהיה גם נציג של משרד האוצר, כי בסוף גם הם שמים את הקשיים שלהם.

היו"ר עודד פורר:

מי שאחראי אם כבר זה משרד המשפטים שתקנות התמיכות צריכות אישור של המשרד, האוצר פחות. במקרה הזה הוא מתקצב כאגף תקציבים, אבל בסוף זו שאלה של חלוקה גם פנים משרדית.

ומשרד הביטחון, אני מבקש בנוכחות בדיון, לא באמצעות זום, את מי שאחראי גם הוא על הקצאת המשאבים וכתיבת הקריטריונים.

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:41.